

ENCARA ES POT CAÇAR AL RASTRE

El caçador ja guaita el conill

És sis de gener, dia de Reis, sóc al llit. Em llevo, guaito per la finestra. El Tossal Gros i les muntanyes dels voltants són llises de neu i em vénen al pensament records de la meua infantesa. Eren temps més plujosos, els temporals de llevant ens visitaven amb més freqüència que a hores d'ara, i prou sovint, enfarinaven de neu les muntanyes i turons del nord-oest d'aquest terme. Com aquesta circumstància és molt rara a hores d'ara, no m'ho penso gens, cruspit el desdormit, agafo el cotxe i em dirigeixo vers Albocàsser. A l'entrada del Mas de la Llosa trepitjo la primera neu. Al dipòsit del Mas del Coll el gruix de neu ja és considerable, es veuen cotxes aparcats i famílies senceres gaudint de la neu i patint-la. L'espectacle es repeteix més amunt al coll de les Forques, on la bassa que hi ha tot a frec de la carretera es troba glaçada, sembla una pista de patinatge; juntament amb la lluisa de l'esquerra, vasta, esbiaixada i coberta pel blanc i glaçat mantell, embelleixen força el paratge. Val la pena deturar-se. Malgrat que els flocs de neu que cauen enterboleixen l'horitzó, s'endevinen, sabem que hi són: la Serra Espaneguera, el Tossal d'Orenga, Culla, Sant Cristòfol i Montegordo.

Cada cop la grosària de la neu augmenta i circulen menys vehicles. El trànsit no causa grans problemes, però calen precaucions. Quan ens creuem amb altres cotxes cal aixecar el peu de l'accelerador i no prémer massa el fre, puix fàcilment podríem fer una virola i donar treball als planxistes.

Abans d'arribar a Albocàsser torço a l'esquerra per la carretera que ens duu a la Sarriella. la neu és verge, ningú s'hi ha endinsat, cap petja de vehicles. El gruix és de més de trenta centímetres. Tot i que m'atreu la conducció en circumstàncies adverses, aquest no era avui el meu objectiu. Altres dèries em capficaven el magí.

Per això a l'indret de la font de la Rabosa deixo el cotxe de gairell, agafo un gaiato vell de savina heretat de mon avi i me'n vaig cap al Mas de Nadal. Un munt de records, de vivències de la meua infantesa i adolescència em passaven pel cap com la successió d'imatges d'una vella pel·lícula...

... Quan la serra de les rodalies del meu mas es trobava llisa de neu anàvem a caçar al rastre, una manera de caçar no massa coneguda per la joventut actual. Era prou fàcil, es tractava de seguir les petges en la neu de conills, llebres i d'altres peces. Això ens feia caminar força estona, car de rastres hi havia molts, puix la població de conills era molt superior a l'actual. Els avesats sabien si el rastre era de conill, llebre o rabosa i, fins i tot, on es dirigien.

Seguint un rastre podien succeir moltes coses. Heu-ne ací les més corrents: - Es perdia el rastre després d'haver trepitjat zones amb poca neu. Pacència, calia seguir-ne un altre.

- El rastre s'afuava dins d'un cau. Llavors calia una bona fura per exampar el conill.

- El rastre arribava a un espès matoll i no se'n sortia. El conill era dins, l'envoltàvem i si el veíem "aclapat" al jaç li pegàvem una garrotada. Si se'n sortia abans de veure'l li pegàvem un tret amb aquelles escopetes pistoneres que dúiem, si l'espifiàvem se'ns escapolia sense remei.

- D'altres vegades, torbats per la nevada, els conills buscaven el refugi de qualsevol forat de paret. Aleshores desfent-la un poc els enxamplàvem amb la mà...

I així, capmox amb els vells records de caça, vaig assajar de trobar un rastre i seguir-lo. No vaig trigar gaire a trobar-ne un, però era, potser, d'una rabosa que creuava la carretera vers el Mas del Coll. Cansat de camadejar per un bancal d'ametllers amb les branques i branquillons coberts de neu glaçada, de sobte, vaig trobar-ne un de conill. Es podia seguir força bé. Tot i que les meves cames ja no són les d'un jove, era conscient que poques ocasions com aquesta se'm presentarien. Amb un gran esforç mental i amb l'enyor nostàlgic dels records abans esmentats, vaig alleugerir-les més de vint anys.

Em vaig afuar darrere del rastre amb un trescar accelerat que em va dur ben

No us puc explicar la meua metamorfosi perquè jo mateix no puc explicar-m'ho.

Nascut i criat en un mas d'aquest terme, lligat al medi rural on sempre he gambat, de menut, com tothom, tractava d'imitar el que feien els adults seguint les seves petjades. Pel que fa a la caça, parava cepets, palletes amb vese on hi havien clotxes d'aigua, també em van ensenyar la tècnica ancestral de les floses, quan feia cerç anàvem a caçar els ocells que s'ajocaven a les rames baixes d'oliveres i garrofes amb una llanterna i proveïts d'una pala (se'n deia caçar a l'encesa), de ben jove també parava ceps conillers, i per supòsit, tan aviat com vaig poder l'escopeta. Quin avantatge

Si la pistonera no fa "pistonà" el conill mal ho passarà

a prop del Mas de Garcia. El rastre arribava a una paret i no se'n sortia. El meu objectiu de caçar al rastre era a punt d'acomplir-se, assaboria ja l'èxit. Estava emocionat com si fos la primera vegada. De bell antuvi calia encertar el forat elegit pel conill en amagar-se. Sembla increïble per on poden passar. Després de desfer un tros de paret, en ficar la mà per baix d'un còdol gros, ja tocava pèl, un últim esforç i vaig agafar-lo, primer pel lloç i després per les potes. L'ensurt del conill era majúscul. El que no sabia el pobrissó era que, sortosament, s'havia topat amb un caçador vell, que a hores d'ara és incapaç de matar una peça de caça. El vaig acaronar una estona, li vaig treure una "caparra" de l'orella i el vaig deixar anar. No cal dir que en veure's lliure va "trespondre" i aviat el vaig perdre de vista.

Vaig acabar esgotat però envanit d'haver aconseguit l'objectiu: "Encara es pot caçar al rastre".

matar de lluny! Al parany i amb llaços no he caçat mai.

Matar els animalets sempre ho havia vist normal, endemés, llavors, era una manera de fornir-nos l'aliment necessari. Tal volta amb l'edat la tendresa s'ha instal·lat en mi sense adonar-me'n, sento llàstima, planyiment, penso que tenen el mateix dret a viure que jo, i sense saber per què, no puc matar cap peça de caça.

L'article de Juanjo del darrer Tossal Gros comença amb una pregunta: "Llicència per a matar, en tenim? Jo ja fa anys que he trobat la resposta, no sé com però l'he trobada. No en tenim". Per concloure he de dir que respecto profundament els caçadors i els que no ho són, cadascú té les seves creences, els seus hàbits, les seves raons i obra en conseqüència. Tampoc pretenc convèncer ningú, senzillament és un aclariment: un cop a les meves mans el vaig soltar.

B. Barberà